

„Soča“ izhaja vsako saboto in velja za pošto prejemana ali v Gorici na dom pošiljana za družabnike polit. društva „Soča“:

Vse leto f. 4.—
Pol leta „ 2.—
Četrt leta „ 1.10

Za nedružabnike:

Vse leto f. 4.50
Pol leta „ 2.30
Četrt leta „ 1.20

Posamezne številke se dobivajo po 10 soldov v Gorici pri Paternoliju in Soharju; v Trstu v tobakarnicah „Via del Belvedere 179“ in „Via della caserma 60.“

SOČA

Pri oznanilih se plačuje za navadno trisporno vrsto:

8 kr., če se tiska 1 krat
7 „ „ „ 2 krat
6 „ „ „ 3 krat.

Za večje črke po prostoru in vsaki pot 30 kr. za kolek.

Naročnina in dopisi naj se blagovoljno pošiljajo uredniku: Viktorju Dolencu v Gorici, Contrada della croce 233, poleg pretare, kjer se nahaja tudi upravnishstvo. — Rokopisi se ne vračajo; dopisi naj se blagovoljno frankujejo. — Delalcem in drugim nepremožnim se naročnina zniža, ako se oglase pri uredništvu.

Glasilno slovenskega političnega društva goriškega za brambo narodnih pravic.

Notarska postava.

I.

25. julija 1871 se je proglasila in zalaj velja nova notarska postava, št. 75, katera je prav dobra, posebno zanimiva za nas Slovence glede našega jezika.

§. 43, te postave se glasi:

„Notarska pisma se imajo pisati v deželni jeziku, ki je navaden v okraju, v katerem ima notar svoj sedež; če je v tistem okraju več deželnih jezikov v navadi, imajo se pisati v jeziku, kterege stranke želijo.“

Zopet smo dobili s tem eno postavo, koja je nam Slovenceu pravična. Treba je le, da jo gospolje notarji nastanjeno izpeljavajo, in da Slovenci ostro na to gledajo, da se bo izvrševala po vseh slovenskih krajih.

Po tem takem morajo slovenska pisana biti take pogodbe v bučanskem, tominskem, cerkljanskem okraju, tudi v kanalskem, ajdovskem, komenskem in sežanskem okraju.

V Gorici, v karminskem in munjškem okraju pa morajo Slovenci izreči željo, da se ima notarski spis pisati po slovensko.

Slovenci v goriški okolici, pokažite tedaj, da ste živi, da vam je mar narodnosti naše, in podpirajte tako naše poslance, ki se že toliko časa trudijo za naš jezik. Tirjajte torej stalno, možko, da se postavno pišejo vaše pogodbe.

Delajte toliko več, da se vam ne zgodi kaka škoda in krivica.

Da se boste znali varovati, berite še nekatere paragrafe.

§. 62, te postave pravi: „Notarski spis se sme v jeziku, ki ni rekoven v deželi, v kateri ima notar svoj sedež, le takrat spisati, kedar to pogodniki izrekoma tirjajo, in če je notar tudi imenovan tolmač za ta j-z-k. Da je temu tako, mora se izrekoma v spisu povedati.“

§. 63, pa zadoveduje dalje: „Če ena stran-ka ne razumi jezika, v katerem se notarski spis piše, mora se k pogajovanju klicati prisežen prestavljalac, kateri ima ob enem vse lastnosti zmožne pričeti imeti.“

Tolmač pa ni potreben, če notar in obe priči znajo jezik stranke, in če je c. k. nadsodnija potrdila, da notar zna ta deželni jezik. Da je temu tako, mora se izrekoma v zapisnik zapisati.“

§. 66, te postave jo pa najvažniši kajti on odločuje tako-le:

„Notarski spis, kateri se je spisal proti tem postavnim odločbam, ne velja kot javno pismo.“

Ta izreka, da nijma pismo tistih predpravice, katere imajo notarski spisi, a take posebne pravice so raznovratne in velika dobrota strankam posebno pri pogodbah, s katerimi oče svojemu sinu premoženje preda, in mu naloži bremena, pri ženitnih dogovorih i. t. d.

Bajmo se nerednosti in škode zlasti v Gorici, kajti nijmo slišali, da so se prestavljavci imenovali, in da so prisegli. Tudi vo vsak, da zna le eden naših notarjev slovenski in to le za silo. Nujno je, da bi se dober Slovenec imenoval notarja, in da bi taka vlada v ta namen za enega pomnožila število teh gospodov.

II.

Še je treba priobčiti po našem časopisu drugo novo postavo 25. julija 1871. št. 76, katera ukazuje v §. 1; da se morajo nekatere pogodbe pri notarjih skleniti in morajo javne pisma biti, ker so *neveljavne*, če jih kdo drugi spiše, in te so:

a) ženitni dogovori, b) med zakonskima sklenjene kupne, mejne, zajemne pogodbe in vsako priznanje kakorsnega koli dolga, c) potrditve, da se je dobila dota, če se izda to

pismo ženi ali drugi osobi; d) darilne pogodbe brez djanske prodave, to je, če se nij podarjena reč podarjencu precej uročila; e) vsa pisma ob opravkih med živimi, katere sklenejo slepi, gluhi, ki ne znajo čitati, ali mutasti, ki ne znajo pisati, če se pogodijo v lastnem imenu.

Da je nova postava tako ukazala, je prav dobro in mi svetujemo Slovence še več, to je, da bi vsako važno pogodbo, tudi dolžne liste dali pisati po notarjih in to zastran raznih vzrokov.

Vsakemu mora mar biti, da se pogodba ne zgubi, najbolj jo pa shranjena v hranilnici pri notarju, posebno jo s tem ustrezno kmotom.

Še bolj važna je pa ta okolinost. Kedar oče svojemu sinu premoženje odda, zaveže ga in mu naloži, da mora ob svojem času izplačati delšino (parte) bratom, sestram, stricu itd. ali pa da ima dolgove poplačati. Po tem takem podeluje oče tudi pravice drugim osobam, katere nijso bile pričujoče pri pogodbi. Če je pogodba notarska in če leži pri notarju, dobi prepis po potrebi vsak, komur iz nje izvira kaka pravica. Če je pa kak drugi pogodbo spisal, dobi izvirno pogodbo navadno le en sam n. p. sin, in drugi nijmajo v rokah nič, tudi ne oče, ki je premoženje oddal. Ako mora potem ta ali uni tožiti pri sodnji, njima originala, in tedaj niti najboljšega dokaza ne.

Pri notarju sklenjene pogodbe skrajšajo pravde, ker mora na dotično tožbo sodnja precej izdati plačilni nalog brez vsacega naroka.

Po §. 3. not. postave se sme celo na podlagi redno pisane notarske pogodbe tirjati eksekucija ali izvršba, če je dolžnik izrekoma dovolil, da ima upnik vsled te pogodbe tudi

LISTEK.

Odgovor „odprtemu pismu“ v 5. št. „Soča“.

Marsikteremu se bode pričujoči odgovor zdel nepotreben in tudi sam naravnost povem, da bi najraje molčal, da me gg. lastnik in urednik „Zora“ proti koncu svojega „odprtega pisma“ nijsta poklicala na boj. Ker tedaj molčati ne morem in tudi ne smem, bodem skušal čisto kratko odgovoriti, da ustrežem tako prijateljski in prečvsem svoji lastni želji.

Najprej moram konstatovati, da noben slovenski list, niti „Slovenski Narod“ nij mariborske „Zore“ tak gorko pripočal in svojih čitateljev tako resno opominjal, da g. Trstenjaka „z obilimi naročili priteko na pomoč“, kakor je to storila goriška „Soča“ v svojih prvih treh listih tekočega leta. Veseli me, da g. Trstenjak to v pismu do „Sočnega“ urednika sam priznava, veseli me pred vsem zato, ker se mora velik del tega priznanja dosledno raztegniti tudi name, pisatelja vseh onih nočic, ki so v 1. 2. in 3. št. „Soče“ priporočali „Zora“ slovenskemu občinstvu. Potrebno se mi zdi, to samo zategadel konstatovati, da se gg. lastnik in urednik prepričata, da me je piščega kritiko o 1. št. „Zore“, vodil samo čist in blag namen, listu koristiti, ga razširiti in mu ta-

ko dolgo in plodnosno življenje zagotoviti. Ako sem pak „Zora“ naznanjaje, presojevanje in pripočanje tu i tam izrekel kako — morda celo opravičeno — željo in naravnost opomenil, kaj „bi se v u-j-j lahko na bolje premenilo“, mislim, da mi bode to g. Trstenjak toliko manje zameril, ker sam „Sočnega“ pisatelje v „odp. pismu“ opominja, da „ne bodo duševni aristokrati, država učnja“ (in tudi pisateljev, bi bil jaz pristavil) se veli rep. „Zora“ Dobro! Z možem, ki tako možato govori, se lahko boriti in nadejam se, da bode ta rep. iz dobre namere pisane besedice o „Soči“ ščiteni ali vsaj prav ujeti.

Ker se „Soča“ pisatelj jezika, „lepšega papirja“ in „čiščega tiska“, za vse to se z gg. lastnikom in urednikom „Zore“ ne morem pričeti, kajti v tej zadevi stojimo na različnih stališčih, s katerih si ne moremo v roke seči. Po mojem mnenju ima vsak urednik in urednik leposlovnega lista še posebno nalogo in dolžnost, da popravlja slovnishke napake (n. b. ne sloga!) svojih sodelalcev, kajti, če spremem spake: sudel, obhajoč, Žigata, i. t. d. v pravilne oblike: sešel, obhajajoč, Žige, i. t. d. s tem še nikor ne žali pisateljevega sloga, kakor misli g. Trstenjak; za take poplave urednika še nij treba biti „slovenski filolog“, „učitelj gramatike“, „Grimm“, „Humboldt“ ali celo „universalgenie“, nego treba je samo, da zna pravilno pisati. In, za boga, o č koga smemo zahtevati pravilno pisav, ako ne o slovenskih pisateljev! Kdor ne zna pravilno pisati, nauči se naj-

prej jezika, potem stoprv piši! — In če sem želel „Zori“ lepšega papirja in čiščega tiska g. lastnik pa pravi, da nij „slovenski Kroesus“, da torej ne more ustreči moji želji, odpade vsako besedovanje o tej stvari. In, bogme, ponižne želje izreči menda nij tak kričoč greh — v „republikli“!

Naposled moram, žalibog, ostati pri svojih besedah, da si je „Zora“ dala hibo s tem, da je natisnila „Najviši vrh naše zemlje.“ Da je Lichard „učen mož, in ni nič neumnega pisal,“ je lahko mogoče, a gotovo je, da se v njegovih „Zori“ natisnjeni drobtinici nahajajo velike neresnice. Piše namreč: „Učili smo se v šoli, da najviši vrh naše zemlje je ameriški Čimborazo, ali . . . so zmerili, da v pogorju Čimborasa še je vrh: *Blokana de Aconcagua*, 3.350 sežnjev (a) višji.“

Na to omenim: 1.) Vsak človek mora iz zgorenje-ga stavka posneti, da je zdaj Aconcagua najviša gora naše zemlje, kar pa po Danielu (1869), Klödenu (1862) Kozennu (1870) i. dr. niti v Ameriki nij, kajti med tem ko po Danielu Chimborazo meri blizo 20.000' Aconcagua 21.035', ima Illampu pri Sorati poleg Titicaca-jezera 23.467' in Daniel ga naravnost imenuje najvišjo goro v Ameriki. 2.) Chimborazo stoji na 1°47', Aconcagua pa na 32° j. širjave, torej ne v „pogorju Čimborasa.“ Mislim, da kakih 400–500 milj razločka v daljavi tudi v Ameriki nij taka malost.

Dalje piše Lichard: „Tudi azijanski gora Himalaja, ki se je dolgo za najvišjo goro v Aziji imela, in sicer njen vrh: *Davalagiri*, mora odstopiti

pravico do eksekucije; potem takem nij treba tožbe, ampak precej se poda prošnja za eksekucijo.

Zarad vsega tega gorko priporočamo Slovincem, naj dajo svoje pogodbe le notarjem pisati. Oni so možje, ki postave poznajo, ki so prisegli, da bodo vse pošteno in postavno opravljali, in so odgovorni; zato daje postava njihovim spisom tako moč.

Zatorej, kedar imate pogodbe sklepiti, hodite k notarjem, za pravde pa k advokatom, kateri so za to postavljeni. Popolnoma pa pustite kotne pisarje, ki so kuga vsaki deželi, in zoper ktere so izdane ostre postave. Kako more postavno veljavne pogodbe izdelavati ta, ki se postav nij učil! Pa kakor vsakokrat tudi zdaj nujno opominjamo Slovence, tirajte od teh gospodov, naj slovensko pišejo, kar imajo pisati za vas. V tem oziru mora tudi ljudstvo svojo dolžnost storiti, da ne bo izgovora.

Vi gospodje notarji pa izvrševajte natančno postave dane glodé jezika, da ne bodo stranke škodo trpele, in če ne znate dobro slovenski pisati, preskrbite si prisežene tolmače, kakor postava veleva, da ne bodo vaše pogodbe le privatni spisi po §. 66. in potem izvirek raznih pravnih, in da ne boste primorani pogodnikom povračati vse stroške po §. 181. nove notarske postave.

To pričakujemo od vašega poštenja. Če hočete živeti pri Slovincih, spoštujte naš narod, da bo on spoštoval tudi vas!

Nova postava o javnih bukvah.

Ta se je izdala 25. julija 1872. št. 95. in je posebno imenitna za tiste, ki hočejo svoje pravice intabulirati. Žalibog je v goriški grofiji malo lastnikov, kateri imajo svoja posestva vpisana na svoje ime, čeravno so bili leta 1752. vsi vknjiženi, nasledniki so pa zanemarili nadaljevati.

Res, da so nekateri popravili zamudo po ediktalnih tožbah, in za te priobčimo prevažen §. 31. te postave, ki se glasi: „Vknjižba se more dovoliti le na podlagi javnih pisem, in na podlagi privatnih to je nejavnih pisem le tedaj, če so podpisi poverjeni po sodnji ali notarji.“

Od letos naprej mora torej vsak, ki pridobi za napremakljive reči ali za kapitale itd. pravico prepisa ali intabulacije, skrbeti, da gre k notarju pismo pisati, ali da vsaj notar ali sodnija potrdi, da so podpisi ali križi tistih, ki ne znajo pisati, istiniti, to je, da jih poverje.

svojo prednost holmu“) Kincajuunga ki je 4.406 sežnjev višji nego; Divalagiri.“

Kratek odgovor: 1.) Vsak prvošolec ve, da Himalaya nij gora (berg) nego gorovje (gebirgssystem.) 2.) V tem gorovju niti Dhawalagiri, niti Kincinjunga nij najvišji vrh, nego najvišja gora v Himalajji in na naši zemlji je Mount Everest ali Gaurisankar, ktereга je 1856. l. obrist Waugh zmeril in 27.212' visocega našel. 3.) Med 120. natanko zmerjenimi vrhovi jih je 57 (beri: sedem in petdeset). ki so po Adr. Balbiu (Allg. Erdbesch. 1871. II. 9) vsaj 21.570' visoki, torej višji nego Aconcagua, ktereга je Lichard v svojem Časniku I. 1857. za najvišji vrh naše zemlje razglasil. S tem, mislim, da sem povedal, „kje hiba tiči“ in pokazal, kako nevarno je v sedanjem času, v času vedno množecih se odkritij in novih preiskavanj iz starih „učenihi“ knjig zajemati zemljepisne novice.

Končajte svojo prisiljeno protikritiko, gosp. Trstenjaka zagotavljam, da smo z njegovim listom v Gorici po polnem zadovoljni, da nam od dne do dne bolj dopada, da smo prepričani, da je list v izvrstnih rokah in da se noben slovenski časopis nij prinašal tako zanimivih historičnih in posebnih kulturozgodovinskih stvari, kakor nam jih nosi „Zora.“ Mariborska „Zora“ je zdaj, ko slovensko leposlovje kužijo tako po gostem plitvi, zdrav okus kazeči in noben okus kazeči leposlovni pojavi, Slovincem res prava jutranja zarija in človek jedva čaka vsacega njenega lista.

Ne pričakajmo se torej dalje za malosti, timveč podajmo si v vsestransko podporo naše „Zore“ prijateljsko roko uvaževaje lepe besede: Clara pacta — boni amici!

V Gorici 16. feb. 1872.

Namen postave je prav dober, ona hoče v okom priti nepotrebnim pravdam, ali celo sleparijam. Da ustrezemo tulli mi bralcem, smo jo natisnili in pojasnili.

Pri tej priliki izrekamo nado, da se bode kmalu vladi poslal načrt deželne zboru, po katerem se imajo naše knjige ponoviti, ker je uže zadnji čas za to vsako leto bolj težavno delo.

D O P I S I.

Iz goriške okolice. (Izv. dop.) (+ Častitemu g. Andreju Makaroviču v spomin.) Vem sicer, da nij naloga Vašega časnika smrtopis ali nekrolog slehernega naročnika in uda „Soče“ prinášati. Pa vendar ne morem si kaj, da ne bi napisal vsaj par vrstic, ki utegnajo zlasti v narodnem vziru marksiteremu posebno pa še mladem duhovnikom v izgled in posnem rabiti. Kajti nahajajo se posebno tudi v našem stanu iz stare in žalbog tudi nove šole še taki posvečenci Gospodovi, ki menijo, da vera in narodnost ste si diametralno nasprotni reči, akopram je prva kot druga brez dvomb božje ustanove.

Naš rajnik Andrej pa je bil ves drugega ter pravega prepričanja, po katerem se je v svojem življenju tudi vedel. Nijmam sicer njegovih velikih činov tu navésti, pa če tudi takih pri njem pogrešamo, vendar je v svojem sicer temnem delokrogu mnogo za vzbujenje narodnosti storil. Rojen je bil ta blagi duhovnik in narodnjak 1838. v Podtravnju pri Ročinju. Že na gimnaziji je njevoval slovenščino, a še bolj se je kot bogoslovec v njej uril. Kot tak je spisal molitveno knjigo v gladi slovenščini za rabo bogoslovcev in mladih ljudi. Dopisala je tedaj „Novicam“ o slovenskem hitropsu (stenografiji) in kasneje kot duhovnik pa mnogokrat „Danici.“ Leto in dan je služil kot podružnik v Kanalu, (1865-66) potem kot kaplan dve leti v Volčah (1866-68) in poslednje 3 leta in 3 mesece pa kot vikar na Trnovem (nad Kobari-dom).

Že v Kanalu je začel sé svojim prijateljem g. T. F. narod k zavednosti buhiti, zarad tega so mu nek dali kanalski Lahoni naslov: „predi šklač“ (slov. duhovnik) s čemer se je pa on le ponašal. Akopram pa nij več o času ustanovitve kanalske čitalnice tamkaj služboval, vendar se sme reči, da je imel pri tem svoj delež, ker je Kanalce že prej k temu zbujač. Po enoletnem službovanju v Kanalu je bil kot kaplan v prav pogorelo furo Volče poslan, kjer se je njegovemu neumornemu trudu in žrtvovanju posrečilo, da se je tamkaj čitalnica ustanovila. Dokler je bil v Volčah se je ova čitalnica z lepimi „besedami“ pod njegovim vodstvom odlikovala; a od teh mal, ko je šel kot vikar na Trnovo, je bilo malo več o njej slišati. Če je le mogel se je slehrne narodno slovesnosti, (besed, tabrov) udeleževal ter nij nobene sebičnosti v sebi imel. Gorko je čutil rane, ktere je usekalo tuilstvo (in jih še neprestano seče,) našemu zaslužjenemu raztrganemu narodu. Kako je on hrepenel, da bi doživel oživeno zjedinjeno Slovenijo! Rekel mi je o priliki, da bi potem rad umrl, ko bi doživel le vstajenje Slovincem, za ktero je ves narod navdušeno po tabrah glasoval! V svojih listih do mene in ustmenih pogovorih je večkrat nanašal govor na zatiranje narodnosti ter obžaloval, da se clo nekteri mladi duhovniki nahajajo, katerim je ljubav, djanska ljubav do nesrečne domovine le puhla fraza, in ki so zraven vere le za zvoj žep in trebuh vaeti itd. Bil je namreč odkritesrčnega značaja, za vero in narod vneti duhovnik, kakoršnih nij še dandonašuji odveč. V malem vikariatu na Trnovem nij imel zarad svojega tesnega področja prilike, da bi mogel, kakor je hrepenel, čitalnice osnovati, ker mnogo možkih gre zarad kramarenj: po leti po svetu; pa vendar je podpiral sé svojo malo-mastno plačo vedno slov. slovestvo in časnistvo in je dajal ljudem čitat. Večkrat sem mu rekel, kako more biti zadovoljen na malko pustem Trnovem. A on mi odgovori, da bi bil še bolj zadovoljen, ako bi bil, če tudi na kakem enacem kraju, pa le bliže Gorice, namreč zato, da bi se zamogel „Sočinih“ zborov, (ktere družbenik je vedno bil) udeleževati; kakor tudi večo plačo si želi edino zato, da bi zamogel bolj zdrueno narodne zadeve in ustanove podpirati.

Nadalje je tudi mnogokrat obžaloval, kako so nekteri Slovinci — med temi nekteri duhovniki — s časnimi rečmi oblagodarovani, ali na ubogo mater Slovenijo se še ne zmishjo da bi jej od svoje obilnosti kaj na žrtvenik položili, in marksikaj tacega. Kot vikarja na Trnovem ga je ljudstvo zlo čislalo. Poleg pastirstva je opravljal tudi županska posla, ker ondašuji župan nij zmožen pisanja. Vračal je večkrat v tuščini pisane uradne dopis. Enkrat je neki iz Ljubljane uradni nemški dopis prejel, ter v svojem slovenskem odgovo-

ru dejal, da za prvikat j. oni dopis sicer sprejel, in nanj oigovoril, ali da drugikat ne bode več, ker je Ljubljana središče Slovenije, a ne tam v Rajhu blizu Schweinfurta!

V družbi je bil vesel in vsak, kdor ga je poznal, je rad z njim občeval, ker je imel tako nedolžne š. l. in bil vedno veselega duha!

Že lanj-ko leto je bil hudo zbolel, legar (ali golica po tominsko) ga je tlačil, pa je vendar srečno ozdravil. Sredi januarja t. l. pa se je neki pregrel, dal si je puščati; pa nič nij pomagalo. Preminil je 5. t. m. v dovršenem š. l. 33. letu svojega življenja. Ker je bil zlo milosrčnega značaja, nij čuda, ako je čisto brez premoženja umrl. H koncu teh vrstic ga priporočam vsem njegovim znancem in sošolem v blagi spomin! Naj v miru počiva blagi duhovnik in čisti rodoljub Andrej!

Vječnaja mu pamjat!

Trst 10. feb. (Izv. dop.) Zopet smo se enkrat prav dobro veselili, namreč pri Vodnikovih besedi v rojanski čitalnici 4. t. m. Škoda, da je uže prepozno, da bi Vam vso to zares lepo besedo popisaval.

Političnih posebnosti pri nas ta teden nij, le policijsko stražo, kakor sem čul iz zanesljivega vira, budo odstranili, ter jo namestili s komunalno stražo. Kake nasledke bo imela nova organizacija te straže, se uže lahko naprej računati, ako bodo to stražo sestavili iz lahonov in morda celo tujcev Lahov, kateri dohajajo v Avstrijo svoj kruh služiti in ktere zna mestno starešinstvo za svoj namen prav dobro porabiti. Uže od leta 1868. od znane rabake sem, so tržaški jadjje naš policijsko razsrjati, ker je vedno znala zabranjati njih rovarske napade na okoličane in druge tukaj bivojoče Slovence; najboljše pa jih je jezelo to, da so pri policijski straži veči del Slovinci, s kterimi se ne morejo bratiti; večkrat se je nad tem hudoval umazani „Cittadino“ ter namestništvu in vladi očital, da tu bi imeli policaji biti Lahje, da se sedanji stražniki surovo vedo in bog ve, kaj še. Ko pa so ti rovarji posamezne policaje, nič hudega slutivše in mirno po svojih opravkih greduče z bodali in noži napadali in hudo ranili, je pa „Cittadino“ močal in sa v pest smejal!

Da pa m. stni očetje uže 4 leta to rač na dnevni red spravljajo, ima pa zopet svoje vzroke. V prvi vrsti je to, da bo mestno starešinstvo moralo samo komandovati to gardo. Do sedaj pri tem mestno starešinstvo nij imelo nobene besede, ker je policijsko vodstvo delalo po svojem prepričanju, za kar mu mora vsak komer je kaj za varstvo in mir, hvale ved. t. V drugo pa je, da ne bode mogel Slovenec, ako se mu bo še tolika krivica godila, črhnuti. Naravno je pa, da ko bodo policaji odstranjeni, se bo le še bolje králo in ruvalo, ko je se dozda.

Iz Podmelca. 13. feb. (Izv. dop.) Tudi do tu je že prisijal zor narodnega duha. Melce so morada edina vas v tolminskih hribih, kamor je pretečena leta največ slov. novina dohajala. Lansko jesen se je ša celo tukaj narodna-kmetijska čitalnica osnovala. Pretečeni pondeljek 12. t. m. je napravila čitalnica svojo prvo besedo in pastno zabavo. Veselica se je vršila v lepem redu in sicer boljše, nego je bilo pričakovati; petja so se fantje v tako kratkem času jako dobro naučili. Posebno je dopada ljudem igra „Matec“; posamezne naloge so se dobre zvršile; največa hvála pa gre Ani in Mimici, kteri ste kot prvikat prav dobro igrali; da bi nas tudi v prihodnje večkrat razveselili! Živeli Melčanje, le naprej in „kra no bo sad ob uri dozori!“

Na Čukljeh (nad trnovim hribom) 11. febr. (Izv. dop.) Pretečeno nedeljo je napravila dornberška čitalnica v jako lepo okinčani dvorani prekrasno besedo.

Najpred moram pohvaliti gospoda učitelja Križmana, kteri je svoje pevce veliko bolj izuril nego druge krati. Izuril je tudi dobrega soprana, mladega fanta, ki ima vrlo doberglas. Upam da nas bo sé svojim milim glasom še večkrat razveselil.

Gospod F. Perozzi je deklamiral Stritarjevega „Zgubljenega sina“ tako ginljivo, da sem se skoro jokal. Tudi mlada gospodična Vodopivčeva, ktera nastopi oder pri vsaki besedi, je zadnji krat deklamirala „Divjega lovca“ prav dobro. Ali to se mi vendar nij dopadlo, da mlada gospodična take reči deklamuje, koje so le za krepke mladeniče. Pa mojem mnenju nij prav, da 16 letni mladenič deklamuje „Slovo od mladosti“ ali da deklamuje 15 letno dekle „Divjega lovca.“ Potem se je predstavljala igra „Ravnj pot naj boljši pot.“ Tudi pri igri se mora reči, da so igralci svoje naloge izvrstno izvršili. Vseh igralcev

gg. Fr. in Ant. Vodopivec, Žorž, Gregoriča in Perozzi ja moram prav pohvalno omeniti.

Le tako naprej igralci, da vas bom pohvalil tudi prihodn. Zlatj pa pride vrsta na gospodične. G. Karolina Rojčeva je nastopila prvi krat na oder, predstavljala je Tono, rancega učitelja vdove. Velika pohvala ji gre, kajti pokazala je, da se občinstva nič ne ustraši in da jej je mar za slovenski napredek. Upam, da jo bodem videl še večkrat na odru. Baronovo kuharico je predstavljala žena. Málka Krševanijeva. Igrala je tako izvrstno, da jej podarim častni venec. Obiskal sem vse čitalnice v okolici ali take igralke nijsem še videl. Nahajajo se res tu i tam dobre igralke, ali one se imajo le regisseurjem zahvaliti, da jih drugi časte, ona pa nij bila še v nobenih rokah, ter igra le po svojem prepričanju. To rečem ne da bi kdo mislil, da se jej dobrikam. Tisti, ki je je uže slišal, bo baš tako sodil, ko jaz. Dvorana je bila napolnjena z osobami z vseh bližnjih krajev, le iz Gorce nij bilo ni sluha ni duha. Tako Dornberžani, le naprej potem smete upati lepe bodočnosti.

Iz Maribora 13 feb. (Is dop.) (Društvo za organizacijo narodne stranke.) Na eno stran našega narodnega delovanja se vse premalo pri nas Slovenceh gleda: na organizacijo ali vrstjenje stranke.

Pred kakim mesecem je tu neki rodoljub tak poskus storil meriči na to, naj se v posebno za to osnovanem društvu ravno temu pomenjkanju organizacije v okoliščini. Namen in delanost tega društva bi se naj raztezala čez vse slov štajersko; v Mariboru bi bil sedež odbora, kateri bi z znanjimi udi in peverjenki društva bival v dotiki in bi pozvedevši pojedina mnenja o tej ali onaj važnej zadevi obrokoma skliceval shode, ali v Mariboru ali pa v kakem drugem štajerskem kraju; kajti so tako zvaní „putujoči zbori“ (wander-versammlungen) pol. društev od sedanjega ministerstva priznani in tako vsaj važni praecedens (prehodni slučaj) storjen.

Kako važna je organizacija za politiko in javno življenje, o tem govoriti je sovsišno. Naj se močje, ki so si osnivanje novega društva naložili, zaprek ne ustrašijo; potrebnost in koristnost takovega delovanja se priznava otipovsod. Da bode program temu društvu na pravo podlago osnovan, tako namreč, ki je razmeram našega naroda, a ne fantazijam in domišljijam tega ali onega stana prikladan, treba pred končnim ustanovljenjem najveljavnejše in — objektivno (resnično) sodíće rodoljube v posvet povabiti. Mislimo uže zdaj na bodoče volitve!

Iz Komna. (Is dop.) Besede „Dopisniku i. t. d.“ v „Soča“ šte. 4. so tukaj nemir napravile mej možni občinskega starešinstva. Tudi odbor-nika, razzahnika, ki je pošten mož, so presunile, ker je, spoznavši svoj pregrešek, sledečo prošnjo pri županstvu vložil: „Slavno zbor! V svoj dne 21. decembra 1871. sem pomizno podpisani res izraze rabil, ktera so slavni zbor žalili. Po neki osobi podpiban in jezen, sem bil se prenaglil in iz srca mi je žal, da sem na tak način poštene in števani zbor razzahal. Prosim torej naj on moj meni zlo neljubi pregrešek odpusti, ter obljubujem, da se bodem v prihodnje zmirom le po lastnem prepričanju in ne po poudpohvanju dvoobrazakov mirno, pehlevno in vestno vedel.“

Gospod župan Anton Volčič, kteremu je mir i poštenje čez vse, je to koj odskrn kom naznačil in jih sklical dne 4. februarja v sejo, ter jim vlogo umevno prečital. Hvalvredna je velikodušnost vseh odbor-nikov, ker enoglasno so izrekli: „Odpuščeno mu je.“ S tem so pokazali njih miroljubnost i dobrosrčnost. Res, lepo je za odpuščenje prositi, a še lepši je odpustiti. Isti dopisnik iz Komna bi boljše bil storil pogrniti prigodbo s plaščem ljubezni, nego trobiti v trombo iz Jerihe.

Komenski i v to županstvo spadajoči občinarji zdaj zelo prično sadé bore, akacije i. t. d. na odločenih krajih; pa še z večim veseljem bi delali in veliko več bi v tej zadevi storili, ako bi od visoke vlade dobivali večjo podporo za napravo potrebnih vodnjakov.

Iz Prage. 1. febr. (Is dop.) Minule dni so vse praške novine pripovedovale, da cesar nij potrdil predloga, vsled kojega se kr. mestu Pragi dovoli posojilo petih milijonov; nasprotno je cesar dovolil mesinemu starešinstvu praškemu posojilo 500.000 gold. Ko bi bilo slavno ministerstvo isti čas slišalo, kaj se je govorilo po javnih krajih, kakí zbadljivi i zaničljivi posmehi so spremljali javno mnenje, gotovo bi ga bilo sram. Bilo je to za časa poravnanja, nekaj dni po glasovitem reskriptu na česki dež. zbor od 12. sept.

ko je dr. Rieger v mestnem zastopu nujno predlagal, da se dež. zboru predloži predlog o posojilu, „kajti“ nadaljeval je v svojem govoru, „stojimo pred koronovanjem kralja českega, i ker se bode ta prekrasni dan tu v Pragi praznoval i slavnost vršila, bode tedaj mesto tudi potrebovalo gmočne podpore.“

Grof Hohenwart bi bil tudi brez pomisleka temu pritril, ter prosil cesarja, naj privoli v to, kajti mestno starešinstvo praško je postavni zastop celega prebivalstva praškega. Se vé, da je posojilo takrat znamenjulo koronovanje, delo sprave i miru; ponavljenje korone mej cesarjem avstrijskim i kraljem českim. I prav zarad tega, so bili vsi tisti, ki so bili proti spravi, tudi proti potrdilu omenjenega predloga za posojilo. Posojilo to so ustavni kričači mešali v politiko; cela nemškutarija na Českem združena z Dunajem, je klela proti spravi, i dovoljenji ovega posojila. Glavnim mestom p. n. Dunaji, se je povohilo posojilo 40 milijonov, dalje Trstu, Pešti, Nemškemu gradu, Lincu, Solnogradu i. t. d. Toda pruski vohuni i podkupljenci so bili takoj po svetu raztrebili, da iz tega posojila bode Praga stavila Hohenwartu, spominke, da se ima nabrežje Veltave imenovati Rieger Martinic i. t. d. Razumljivo je, da tako ravnanje vzbuja v srcu praških meščanov vse drugo nego ljubezen in spoštovanje do ministarstva.

Kakor sedanja vlada strogo postopa proti politiki Hohenwartovi, proti poravnanju dežele česke, prav tako je postopalo odločno proti posojilu, ki je imelo uže na sebi pečat miru, ker je to zahtevanje i ta misel izšla iz krogov, koji so značajne moze poštenjake imenovali častne meščane v Pragi; dalje je odobril deželni zbor, koji je osodo države celemu svetu i vladarju samemu odkril, nevarni položaj v adresi i fundamentalnih člankih, ravno zato so Auerspergovci napeli vse struna, da nij bilo posojilo dovoljeno. Da! Tu je zopet le odločevala politična zavist i nemškatarska strast proti mestu, s čisto slavanskim starešinstvom, poleg tega se je pa čisto pozabilo na potrebe mesta, ki za Neaplom, Parizom i Lissabonom slovi četrto, zaradi krasote in historične starosti na celem svetu. Kar je vlada podelila nekdanj Dunaji, Lincu, Gradcu, Trstu i. t. d. bila bi še lahko Pragi in česki deželi, ktero zgodovinarji imenujejo najdraži biser v avstrijski koroni.

Politični pregled.

Minister Lasser je predložil državnemu zboru postavo o velitvah za silo. Ta postav se glasi. „Ako iz deželnega zbora v državni zbor voljeni poslanci v času zasedanja državnega zbora svoj mandat kot deželni ali državni poslanci odložé, ali se vsled dolzega izostanja imajo smatrati za izstopivše, more cesar nove neposrednje volitve zaukazati po krajih, mestih in skupčinah in sicer po naredbi postave o neposrednih volitvah za državni zbor.“

Pražka „Politik“ piše, da se Čehi te postave prav nič ne bojé, ker bodo zmerom tako volili, kakor so dozdej. Ta postav, piše „Politik“ nadalje, je narejena za Tirolce, Poljake, Slovence in sploh za dunajsko opozicijo, kateri bo ta postav pomagala iz zadrege, ker jej potem ne bo treba pomišljevat, ali bi šla v državni zbor, ali ne. To znači, kake misli imajo Čehi o naših državnih poslancih.

Ministerstvo pa stavi v to postavo veliko zaupanja in pričakuje od nje prav izdatne pomoči. Po našem mnenju bo tudi ta postav malo koristila in le še bolj utrdila zavest in politično edinost pri opozicionalnih narodih. Ministerstvo hoče s to postavo volilce toliko časa mukati, to je, tolikokrat k volitvam sklicevat, da se bodo naveličali in take kandidate volili, ki pojdejo na Dunaj. A trmoglavo ministerstvo zna naleteti tudi na trmoglave volilce, kateri bodo zmerom le ene in tiste volili, kakor se zdaj godi na Českem. In na vse zadnje: ali bodo narodi molčali in trpeli, da se z njimi uganja ustavoverna komedija. Radevedni smo zdaj, kako se bodo zadržali Poljaki, Slovence in Tirolci pri razpravljanju te postave, katera jim gre naravnost do živca.

Pododsek ustavnega odbora je dokončal svoje delo o gališki resoluciji. Med tem ko tirjajo Poljaki svojo deželnemu zboru odgovorno vlado, lastno najvišjo sodnijo, popolno postavodajstvo civilno in kazensko, s kratka popolno avtono-

mijo, (samoupravo) se jim ponujajo same malenkosti, kakor na priliko paušali, enaki tistemu znesku, kar se je dozdej za Galicijo izdajalo; postavodajstvo ob uku se jim privoli samo v mejah državnih osnovnih postav in dovoli se jim, da bodo sedel en Poljak v ministerstvu. Težko je verjetno da bi se Poljaki s temi mrvicami zadovoljili, še manj pa je verjetno, da bi dež. zbor poljski potrdil in sprejel v deželne postave, kar bi drž. poslanci na tej podlagi sklenili. Po vsem tem je razvidljivo, da ne pride do nič stalnega in da ministerstvo nima dobre prihodnosti.

Da ministerstvo prav slabo stoji, naj služi vest, ki se čita po raznih časnikih, da je namreč Hohenwart na Dunaju, kjer se pogaja in ima dogovore z merodajnimi osobami. Tudi v dvornih krogih se dvomi nad zmago tega ministerstva. Reč je zdaj blizo pri kraju; od Poljakov, Tirolcev, Slovencev i. t. d. je vse odvisno in ustavoverci jih skoro naravnost podó iz državnega zbora. Nazadnje jim bo vendar zadosti in bodo šli.

Madjarski listi pa trdijo, da je Hohenwart zaradi toga na Dunaji, da tirja zadostenja od ministra Auersperg-a, kateri ga je razžalil v odgovoru graški deputaciji, pri kateri priliki ga je skoro naravnost imenoval izdajalca Avstrije.

Ban Bedekovič se je odpovedal.

Iz Zagreba poročajo telegrami, da je Vakanovič imenovan za banovega namestnika, kar daja hrvatskim listom povod, da se prav norca delajo iz ogerske vlade, ker je nekda Vakanovič čisto nesposoben za tako visoko mesto.

V prusko-nemškem državnem zboru dalje trajajo boji proti katolicizmu. Potem ko je predzadnjič Bismark večkrat na bojišči bil, stopil je zadnjič novi minister za bogočastje Falk na oder in izrečno povedal, da je nova borba Nemčije obrnena samo proti katoliškemu in ne tudi proti protestantskemu duhstvu. Rekel je namreč, da bodo protestantski dukovni ostali šolski nadzorniki, samo katoliški ne. Ako bi pa ti v take „konflikte“ prišli, kakor katoliški potem, se bode država tudi proti njim obrnila. In zopet vstane Bismark ter ponavlja dolži katoliško nemško duhovništvo, da nij narodno.

Med Bismarkom, kateri zdaj v svoji osobi predstavlja celo novo Nemčijo, in med Anglijo žuga nastati razpor. Anglija namreč hoče Helgoland vojno utrditi in je že priprave in gradivo na za otok napeljala. Bismark pa proti temu protestira, ker Nemčija neče pustiti, da se iztok Labe zapre.

Na Francozkem se Bonapartisti gibljejo na vso moč; na otoku Korzika, rojstnem kraju Bonapartov, je bil pri zadnjih povolitvah voljen Rouher, bivši minister Napoleonov za poslanca v narodno, skupščino. — To je važen dogodek, katerega se boje republikanci, in v resnici nij republika na Francozkem nič kaj utrjena, ker od ene strani čakajo Bonapartisti, na drugi pa Orleanisti, kako bi jo zadržali. Naj tudi omenimo, da je večina v narodni skupščini s predsednikom republike vred le na videz republikanska, in da čaka na prvo priliko, kako bi Francijo spremenila v monarhijo pod žizlom Orleanske rodbine.

Med Ameriko in Anglijo žuga boj. Severna Amerika zahteva od Anglije veliko odškodnino zarad škode, katero je zadnja prvi uročila s tem, da je podpirala punt južnih držav proti kongresu ali republikanski vladi in tako vojsko zdaljšala. Za velik del škode, katero je uročila ta vojska Ameriki, tirja zadnja odškodnino, ki bi značala več nego znaša vojno odškodovanje Francije prot Nemčiji tedaj čez 2000 milijonov gold. v srebru.

Anglija se temu ustavlja, a Amerika pušča to vprašanje zmerom odprto, in kaže, da hoče pri prvi dobri priliki planiti na Anglijo.

Rusija in Amerika zvezani bi znali Angleško v Aziji in Ameriki zatreti in potem postane Anglija vlada drugega ali tretjega razreda. Nadjati se je tedaj, da bodo Angleži nevarnost spoznali in rajši veliko denara žrtvovali,

kakor pa se zapeli v vojsko z Ameriko, kateri ima najbrže v Rusiji dobrega zaveznika.

RAZNE VESTI.

(Nova slovenska knjiga.) „Brtje, zbirka različnih pesmij, zložila in založila L. Haderlp in Iv. Hribar.“ To je naslov zvezka, ki je ravnokar na svitlo prišel in se pri založnikih prodaja. Tisk je iz tiskarnice F. Skaza in drugi v Mariboru.

(Sunt proti pivovarjem) je nastal v Gradci. Tamošnji pivovarji so namreč ceno piva povišali, zaradi česa se je kričeča množica pred stanovanjem graškega podžupana zbrala in tirjala, naj podžupan pomaga, da se bode pivo po tisti ceni pilo, ko poprej. Podžupan je lastnike pivovarnic k sebi naprosil, pa rekli so, da ne morejo shajati več, ako pivo po prejšnji ceni prodajajo. Kako se bode ta stvar končala, se še ne ve.

(Zaupnica grofa Mohenwartu) poslano je podpisalo mnogo občin, društev in posameznih veljavnih oseb po Kranjskem, Štajarskem, Koroškem in Primorskem. Podpisov štejejo „Novice“ blizu 800.000. Zmed katoliško-politiških društev na Štajarskem se imenuje le ono v Konjicah. Taksaj v Mariboru in sploh v slovenskih gorinah nijmo bili tako srečni, zaupnico za podpisane v roke dobiti. Kako da se nas poverjeniki tako izogibljejo? (Sl. G.)

(Vojaških novicev) se bo za tekoče leto po postavi 800.000 odbralo, in scer takraj Litave 470.784, onkraj Litave ali na Ogorskem 329.216.

(Janka Pajka) „Izbrani spisi“, političnega, narodno-gospodarstvenega in naučnega sodržanja so te dni prišli na svetlo in se dobivajo v Ljubljani pri Lercherji in v Mariboru pri Novaku; na debelo pak pri g. pisatelju. Knjiga ima tako lično vnanjo obliko, da dela mariborski narodni tiskarnici vso čast, a tudi njeno sodržanje je tako mnogovrstno in zanimivo, da jo „Soča“ iz vsega srca priporoča svojim čitateljem. Kedar nam bode prostor pripušča, več spregovorimo o njej.

(Število ljudi na zemlji) znaša po zadnjih štetvah 1288 milijonov. Od teh nas živi v Evropi 272 milj., v Aziji 270 milj., v Ameriki 200 milj., v Afriki 89 milj., v Avstraliji 2 milijona. Evropa je torej najbolj ljudnati del zemlje. Vsled primerljajocih štetev umrje vsako leto okolo 32 milijonov ljudi, torej vsak dan 77,761, vsako uro 2653, vsako minutv 61; torej vsak trenutek 1 človek umrje. (Sl. Nar.)

(Popravek) Oni gospod, katerega je zadela opazka pod dopisom „iz tominskih hribov“, se je oglasil pri uredništvu in izrekel, da je on svojega poznejega kandidata res imenoval „izdajalca domovine“, pa da je s temi besedami le bonmot napravil, ker se imajo razameti one besede kakor: izdajatelja „Domovine“.

Razstava goriških vin.

15. februarja se je odprla razstava naših vin v deželni hiši. Poslali so vinorejci okoli 400 botilj vsak po 2 ali 3 botilje. V komisiji za pregledovanje in presojevanje so razni izkušeni vinorejci; predseduje gospod profesor D. Rösler iz Klosterneuburga pri Dunaji kot zaupnik ministerstva za kmetijstvo, c. k. namestnika v Trstu je poslala gosp. Majersbacha, tudi iz Maribora na Štajarskem je prišel gosp. dr. Mulč veliki posestnik; drugi so domači. Prvi dan so presojevali črna vina potem pridejo na vrsto bela. Vsak razstavljalec dobi svojo številko, in po tej lahko zve sodbo o poslanem vinu.

To presojevanje je kaj koristno, kajti, kdor pozna pomanjkljivosti svojega blaga, je lahko popravi, če mu je mar, da pridela kaj boljšega, tedaj če mu je mar, da dobi več denarja. Čudno se nam zdi, da so Kraševci in Brdci prav malo botilj razstavili, kakor da ne bi potrebovali poduka. Če so pa njih vina zares okusna, če imajo dober duh in sploh izvrstna, toliko več so jih morali poslati na razstavo naši slovenski deželi v čast in sebi v prid. Imena samo tistih se naznanijo, ki dobe pohvalo, naj svet njih vina pozna da jih bo rad kupaval in dobro plačeval.

Bojimo se, da niso zastopani nekateri kraji, ki imajo tudi najokusnejša vina. Česa so se ustrašili ti možje, nij razumeti, saj bo sodba to-

liko bolj natajčna, ker se bodo bolja vina poslala na slovečo vinsko šolo v Klosterneuburg, da jih bodo tam tudi kemično preiskali, to je razložili, da vidijo, kaj ima vsako vino v sebi, zakaj je dobro, ali kaj mu še manjka in koliko, da bode izvrstno. Po takem preiskovanju so napredovali drugi narodi, Nemci, Francozi, in zdaj so začeli tudi na Ogorskem, zato so že poprej sloveča ogrska vina še boljše ime pridobila, in zdaj jih uže v daljše kraje prodajajo nego so jih prej. Vsak narod si pomaga kolikor je le mogoče, in pošilja v raznovrstne rastave svoje pridelke in izdelke, da dobi kupce, ali da se nauči, če kaj boljšega vidi; zatoorej delajmo tudi mi Slovenci tako.

Leta 1873. bo na Dunaji razstava vsakovrstnih reči za ves svet. Tam se bo nabralo neizrekljivo dosti blaga, kar bo za nas prekoristno. Mi Avstrijanci homo po lastem pregledu doma zvedeli, kje se po svetu najboljše reči dobivajo; a tujcem bomo tudi doma pokazali, kaj imamo mi dobrega ali izvrstnega na prodajo! Najveći dobiček bo pa ta, da bomo primerjali svoje blago s tujim blagom, in če je tuje boljše, bomo svoje zboljšali, če je mogoče tako, da druge še prekosisimo. Vidite, to je napredovanje. In če je kak zarod tako napredoval, da dosti odprodaja zunanjim deželam, o! njih pa malo kupuje, dobiva več denarja v deželo, kakor ga odda, in obogati. Reven pa in vsako leto revnejši postaja narod, kateri nasprotno več kupuje in manj prodaja; počasi se denar zgubi iz dežele, in on postane tudi odvisen od tujcev. A prav se mu gadi, ker s tem dokazuje, da je ali neumen, ali lenuh, ali pa oboje.

Trgovske in kmetijske vesti

GORICA, 15. februarja. Na našem današnjem trgu je bilo le bolj mrtvo, kaj malo žita se je tu pripeljalo, in sicer nekaj pšenice; turšice rži in ječmena, ovsu in ajde nij bilo, vzrok temu je večidel slabo vreme; se je torej malo konkurentov udeležilo, vsljed toga so cene skoraj vsega blaga pri starem ostale.

Tudi na zadnjem tržiškem trgu nij bilo posebne živahnosti, odjemalci mok, clo po ugodnih koncesijah, nijso hoteli kupovati v večih partijah, temveč upajo na znižanje cen. Vsa prodaja se računi na nekoliko stotov srednjih in slabejih mok. Za drobne otrobe po f. 3.40 50 se nij oglasilo kupčevalcev. Dovažanje mok po železnici od 25. jan. do 7 febr. znaša z Ogorskega 12.398 centov iz Hrvatskega 554 cent. iz Niže Avstrije 1318 cent. se Štirskega in Kranjskega 4138 cent. iz Gorice 7223 centov. Izvažanje po monju pa: v Ameriko 2400 soščekov (po 150 fl čist.), v Aleksandrijo in Sirijo 2400 sod., v Bombaj 62 sod., v London 616 bal, v Glasgov 1820 bal, na Grško 268 vreč, v Istrijo, Dalmacijo in Albanijo 2765 vreč, v Reko in Sinj 113. vreč.

V Sisku se je pretekli teden zaradi visocih cen in deževnega vremena primerno malo skupilo, namreč 20.000 vaganov raznega žita. Sedanje cene so: pšenica po f. 6.30 - 75. vagan, turšica stara f. 4.80 - 90. vag., nova po f. 4.20 - 30., oves po f. 3.35 - 40 cent., ječmen po f. 2.90 do 3. f. vagan franko kolodvor Sisek.

Zdi se nam važno, da navedemo še nekoliko številčk posnetih iz angleških trgovskih izkazov, tako bodo naši čitatelji videli, kako napreduje angleško trgovstvo od leta do leta. Vrednost izvažanega blaga v Angliji leta 1871 znaša: 219.319.171 L. St. (to je po našem 2431.830.052 gold. v srebri) ali 10% več kakor leta 1870 in 15% več kakor v 1869. letu. Posebno veliko se izvažava svile, volne, premoga, železa in jekl. Na drugi strani nam kaže dovažanje žita leta 1871. za 509 milijonov gold. proti 503 milj. leta 1870.

Cenik raznega blaga na goriškem trgu.

	počnik po gl.	3.30	do gl.	3.40
Pšenica				
Rž		2.30		2.50
Turšica		2.50		2.65
Ječmen, pehan		3.—		3.40
„ cel		2.—		—
Fežol		3.20		3.80
Oves		1.40		1.60
Ajda		2.—		2.20
Rajž prve vrste cent		11.50		12.50
„ druge „		10.50		11.—
Seno		1.90		2.10
Slama		1.20		1.40
Slanina (špeh)		35.—		38.—
Krompir		3.—		3.50
Vino, belo briško kvineč		13.—		13.50
„ črno farlansko „		13.50		14.50

Listnica uredništva.

Gosp.-a Smešno! „Poslano“ brez podpisa! — Vi nijste naš-a-, kateri je prebrisana glava. — Prijatelj-a- v zadnji številki „Soče“ je naš dopisnik in se je smejal, ko se je bral v „Soči.“ — On se je sara izrazil, da je „skozil padel.“ — Morla se je tudi Vam kaj takega zgodilo, ker Vas nekam vest peče, pa to nas nič ne briga.

Poduk obrnite na-se, Vam zna koristiti, ker Vaše anonimno „Poslano“ kaže, da ste še jako „mladi.“ — Sicer pa je bil oni dopis pustna, nedolžna burka. — Gosp. F. . . v Gorici. Tudi Vi hočete biti —a—? Za Boga, nazadnje je vse le —a—, to je znamenje, da so pretečeni pust „korbice“ letele, kakor toča.

„SLAVIJA“

vzajemno zavarovalna banka v Pragi.
Izkaz izgotavljenih zavarovanj
za čas od 15. maja 1859.
do 31. decembra 1871.

A. Oddelki zavarovanja za življenje.
Odd. I. (Zavarovanje za doživetje)

Število družabnikov 126
Zavarovana istina . . . 93.950 gld. — kr.
Zavarovalnina s postranskimi
plačili 9.170 „ 90 „
Škode 219 „ 63 „

Odd. II. (Zavarovanje za smrt)
Število družabnikov 14.529
Zavarovana istina . . . 6,925.618 gld. — kr.
Zavarovalnina s postranskimi
plačili 274.812 „ 54 „
Škode 12.381 „ 82 „

Odd. I. & II. (Zavarovanje dohodkov)
Število družabnikov 10
Zavarovani dohodki . . . 2400 gld. — kr.
Zavarovalnina s postranskimi
plačili 861 „ 06 „

Izplačani dohodki . . . — „ — „
Odd. III. (Društva vzajemnega podedovanja)
Število družabnikov 12564
Vpisana istina . . . 5,601.943 gld. 50 kr.
Vloge s postranski plačili 562.855 „ 35 „

B. Oddelki življenjskega zavarovanja.
Odd. IV. (Zavarovanje proti škodam po požaru)
Število protipisov 58.815
Istina 48,587.054 gld. — kr.
Zavarovalnina v gotovosti
i v menjicah s postranskimi
plačili 810.805 „ — „

Škode na vlastni račun 65.104 „ 08 „
Odd. V. (Zavarovanje proti škodam po toči)
Število protipisov 11.546
Istina 6,378.585 gld. — kr.
Zavarovalnina v menjicah
vi i gotovosti s postranskimi
plačili 114.425 „ 19 „

Škode 76.923 „ 23 „

Za časa dveh let i 6/11 mesecov je tedaj sklenila „Slavija“, 97.890 zavarovanj za istino 7,589.650 gld. 50 kr. z dohodki 1,773.030.95 deloma v gotovem denarju, deloma v menjicah. Vse škode obnašajo 154.628 gld. 92 kr.

POZOR!

V Rifenbergu v Miklavih se prodaja zidana, s korci krita hiša št. 57 na parceli št. 116, ki meri 15[] sežnjev. Hiša ima pri tleh 2 sobi in kuhinjo, 2 kleti, eno za vino, drugo za ostale navadne pridelke; dalje v prvem nadstropju tudi 1 predsobo in 2 sobi, nad katerimi jo senjak. Poleg hiše je tudi s korci krita štala z dvoriščem pod parc. št. 112 in 119, kar obsega 51[] sežnjev. Vse pohištvo je v najboljšem stanju.

Dalje se prodaja:

- 1.) Njiva z vinogradom, imenom Tejca sub parc. št. 1355, obsegajoč 220[] sežnjev.
- 2.) Senožet z drevljem, imenom Tejca pod parc. 1354, obsegajoč 52[] sežnjev.
- 3.) Vinograd na Mlaci, parc. 2646, ki meri 223[] sežnjev.
- 4.) Pašnik v Mlaci, parc. 2647, obsegajoč 353[] sežnjev.
- 5.) Hosta in vinograd na Cukami, parc. 1394, obsegajoč 1136[] sežnjev.

Kdor želi to lepo posestvo kupiti, naj se oglasi v Gorici, v Raštelju h. št. 291 (v Alviarovi hiši), v 2. nadstropju, ali pa pri uredništvu „Soče.“ Kdor kupi, dobro in po ceni kupi, da bode lahko zadovoljen.